

Stichting Nest Foundation

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 450.000

Over de instelling

Stichting Nest Foundation (hierna: Nest), beeldende kunst, presentatie-instellingen, Den Haag

Het is de missie van Nest om kunst, mensen en ideeën samen te brengen. De instelling, die in 2008 is opgericht, gelooft dat kunst wederzijds begrip en inlevingsvermogen kan bewerkstelligen. Het op toegankelijke wijze aankaarten van sociale vraagstukken vanuit verschillende perspectieven staat centraal in haar tentoonstellingen en flankerende programma's, evenals samenwerking, ontmoeting, talentontwikkeling en opdrachtgeverschap. In de visie van Nest is het belangrijk dat kunst op een toegankelijke wijze de samenleving duidt. Behalve als middelgrote tentoonstellingsruimte voor discipline-overstijgende kunst positioneert Nest zich als 'een ontmoetingsplek voor dialoog, educatie en onderzoek'. Voor de periode 2025 - 2028 worden internationale groepstentoonstellingen gekoppeld aan solo's voor debutanten en is 'De geschiedenis van de toekomst' het artistieke kader van waaruit wordt gewerkt. Nest manifesteert zich ook buiten de eigen locatie in het DCR-gebouw. Vanwege de verduurzaming en verbouwing van deze Haagse broedplaats verhuist Nest vanaf 1 april 2024 tijdelijk – tot naar verwachting de zomer van 2025 – naar een grote hal in het Laakkwartier.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.33 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) oordeelt positief over Stichting Nest Foundation. Echter, na zorgvuldige weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert de raad Nest geen subsidie toe te kennen. Hij verwijst voor een toelichting op de afweging naar de inleiding bij deze categorie.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad kent Nest als een eigentijdse, ondernemende, toegankelijke en gastvrije presentatie-instelling waar nieuw werk centraal staat en waar veel jong publiek komt. De aanvraag voor de periode 2025 - 2028, met daarin een terugblik op de afgelopen jaren, bevestigt dit beeld. De instelling geeft aan in de subsidieperiode 2021 -2024 te zijn gegroeid: haar profiel werd breder door meer samenwerkingen

met instellingen uit andere kunst disciplines, de omzet verdubbelde en de (nog altijd zeer bescheiden) organisatie werd versterkt met extra fte's en een raad van toezicht.

De raad heeft waardering voor de heldere, enthousiasmerende en realistische aanvraag van Nest voor de subsidieperiode 2025 - 2028. Het artistieke kader 'De geschiedenis van de toekomst' is aansprekend en hij vindt het verfrissend dat Nest de onzekerheden en problemen van deze tijd positief benadert door historische inzichten te koppelen aan toekomstscenario's. De tentoonstellingen, waarvan enkele voorbeelden zijn uitgewerkt in de aanvraag, richten zich op een combinatie van concrete thema's als '(wens)ouderschap', 'taal', 'klimaatrechtvaardigheid' en 'de emancipatie van de queergemeenschap', en meer poëtische thema's als 'afscheid', 'thuisloosheid' en 'heimelijke liefde'. Elk thema zal worden uitgewerkt in een gelijktijdig gepresenteerde groepstentoonstelling en een solotentoonstelling voor een debuterend kunstenaar. Deze formule vindt de raad goed gekozen en passend bij het profiel van Nest.

De plannen van Nest hebben een zekere lichtheid. Die is prettig, maar tegelijkertijd enigszins vluchtig. De raad twijfelt aan de bijdrage die Nest kan gaan leveren aan artistiek-inhoudelijk onderzoek en verdere ontwikkeling, een belangrijke opgave die van presentatie-instellingen in de Culturele basisinfrastructuur (BIS) wordt verwacht. Nest is een vakkundig en oorspronkelijk programmamaker, maar haar artistieke visie is weinig uitgewerkt. De plannen zijn in de ogen van de raad meer gericht op verkennende, aansprekende presentaties dan op doorwrocht en vernieuwend onderzoek. Typerend is dat Nest bij de beschrijving van haar onderscheidende positie ten opzichte van andere presentatie-instellingen geen artistieke eigenheid benoemt. Ook is er nauwelijks artistieke reflectie op de gekozen kunstenaars en veel van de genoemde namen verrassen de raad niet – hoe goed ze ook passen bij Nest. De raad zou graag zien dat Nest meer buiten haar eigen comfortzone treedt en haar visie aanscherpt.

Binnenshuis wil Nest elk jaar gemiddeld negen groeps-/solotentoonstellingen presenteren. Verder staan één grote publicatie en vier podcasts per jaar in de planning. Nest werkt veel met (jonge) gastcuratoren en laat haar tentoonstellingen vormgeven in samenwerking met een scenograaf of architect, teneinde de ruimte telkens een ander aanzien te geven. De raad vindt dit een onderscheidend element van Nest. Buitenshuis zal Nest ook aanwezig zijn met presentaties, zoals in het Centraal Museum in Utrecht (coproductie), op muziekfestival 'Down the Rabbit Hole' nabij Nijmegen en voor de deur van Art Rotterdam. Haar landelijke zichtbaarheid blijkt ook uit de vele publicaties van de afgelopen jaren en de bezoekcijfers: de helft van de bezoekers komt van buiten Den Haag. Voor de tentoonstelling 'Language is the only homeland' gaat Nest samenwerken met en zich, ogenschijnlijk, ook presenteren in Michaelis Galleries

in Kaapstad. ‘Urning and Urnigin’ is een coproductie met Forum Queres Archive München. Ondanks deze samenwerkingen vindt de raad de internationale ambities van Nest nog te beperkt voor een BIS-instelling. De raad hoopt dat Nest haar internationale positionering zal gaan verstevigen.

Op het gebied van talentontwikkeling profileert Nest zich sterk. Zij blijft haar broedplaatsfunctie trouw. De authenticiteit van het werk van de kunstenaar staat centraal en daarna pas het door Nest gekozen thema. Het merendeel van de exposerende kunstenaars, beginnend en gerenommeerd, krijgt de gelegenheid nieuw werk te ontwikkelen. Ook de extra expositieruimte die Nest wil gaan bouwen voor de solotentoonstellingen is gericht op talentontwikkeling. De begeleiding die Nest biedt wordt niet geëxpliciteerd. Dat vindt de raad jammer. Twee keer per jaar geeft Nest de vloer aan studenten van de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten die onder begeleiding presentaties maken: ‘One Nest Stand’ voor de bachelors en ‘MAR x Nest’ voor studenten van de ‘Master of Artistic Research’. De raad is positief over de manier waarop de instelling zo de verbinding zoekt met een nieuwe generatie kunstenaars in Den Haag.

Maatschappelijke betekenis

De kracht van Nest ligt volgens de raad vooral in haar maatschappelijke betekenis. De instelling focust op sociale vraagstukken en vindt het belangrijk die laagdrempelig te duiden en presenteren. De raad vindt het knap hoe Nest haar thema’s, die passen bij deze tijd en die jongere generaties aanspreken, persoonlijk en navoelbaar maakt.

De lokale worteling van Nest is stevig. Ontmoeting en samenwerking zijn belangrijk voor de instelling en de vele, goed gekozen partners, van wie ook een aantal buiten Den Haag, getuigen daarvan. De culturele en mediapartners voeren de boventoon. Zij zijn vooral gekoppeld aan de programma’s die Nest naast haar tentoonstellingen ontwikkelt (zie ‘Toegankelijkheid’). Verder zijn er partners op alle niveaus in het onderwijs en in de welzijnssector, en presenteert de instelling zich met tentoonstellingen op externe locaties als het Paleis van Justitie (een opdracht van de Rijksbouwmeester) en de Haagse openbare bibliotheken (met tekeningen van de Haagse Stadstekenaar, een initiatief van Nest). Veel samenwerkingen lijken (productionele) gelegenheidssamenwerkingen. In hoeverre partners het tentoonstellingsprogramma inhoudelijk en onderzoeksmatig voeden, wordt uit de aanvraag niet duidelijk. De raad had hier graag meer over gelezen. Ook is hij benieuwd naar de impact van de tentoonstellingen op externe locaties – er worden hierdoor veel mensen bereikt, maar beklijft de beleving ook en leidt ze tot bezoeken aan Nest?

Het programma van Nest is op een vanzelfsprekende, overtuigende manier divers en inclusief. Er wordt geïnvesteerd in diverse kunstenaars, in externe curatoren

met een complementaire blik (Nkule Mabaso, Philipp Gufler) en in samenwerkingen met partners die volgens Nest hun visie op diversiteit en inclusie delen of verbreden, zoals Resto VanHarte, Keti Koti Dialoog Tafel, AZC Katwijk en club Laak. Tegelijkertijd beschrijft Nest beperkt hoe ze de Code Diversiteit & Inclusie toepast met betrekking tot haar personeel/medewerkers. Ze had bijvoorbeeld concreter kunnen ingaan op de vraag hoe diversiteit en inclusie thema's zijn in werving en loopbaanbevordering.

Nest is in haar aanvraag voldoende ingegaan op de kernwaarden van de Fair Practice Code, zoals solidariteit, duurzaamheid en vertrouwen. Het beleid op het gebied van sociale veiligheid wordt geborgd door een interne en een externe vertrouwenspersoon. Aan het opstellen van een gedragscode wordt gewerkt. Afspraken over eerlijke beloning worden uitgebreid toegelicht. Nest volgt de Richtlijn functie- en loongebouw voor presentatie-instellingen en de Richtlijn Kunstenaarshonoraria. Nest neemt actief deel aan collectieve afspraken en platforms.

Toegankelijkheid

Mede dankzij haar presentaties buitenshuis trekt Nest niet alleen veel publiek voor een presentatie-instelling, maar ook opvallend veel jong publiek: 73 procent is tussen de 18 en 38 jaar. Dit is een onderscheidend aspect van Nest, dat de raad van groot belang vindt. Toegankelijkheid wordt verder mooi vertaald in een welkome ontvangst, taalniveau, fysieke toegankelijkheid en een actieve online marketing, met veel (*down to earth*) verhalen van kunstenaars en, conform de laatste ontwikkelingen in online marketing, bewegend beeld.

Tegelijkertijd kan de instelling op het vlak van publieksbereik nog sterker worden en een slag maken. In de aanvraag ontbreekt een strategisch publieksbeleid met een heldere visie, doelstellingen en doelgroepen. Nest is een succesvolle instelling in ontwikkeling. Wil ze haar succes bestendigen, dan zal ze naar het idee van de raad meer beleidsmatig moeten gaan werken. Nu komen de vele creatieve activiteiten en samenwerkingen soms ongericht over. Nest veronderstelt ten onrechte dat een jong publiek meteen ook een divers publiek is en mist ook kansen door niet te reflecteren op het (beter) bereiken van andere leeftijdsgroepen of het vasthouden van de jonge doelgroep als die 'jong-af' is.

De raad waardeert de gelaagde programmering naast de tentoonstellingen, met programma's over de sector (zoals 'We Need to Talk', samen met De Balie en straks mogelijk ook Haagse partners), verdiepende programmering (zoals 'Nest x Movies that Matter', 'Keti Koti Dialoog Tafel' en de openluchtbioscoop 'Roffa Mon Amour') en laagdrempelige projecten om nieuw publiek te trekken, zoals de diners voor buurtgenoten georganiseerd door Resto VanHarte of de foto-opdrachten aan vmbo-kader leerlingen in het kader van 'De Jonge Stadsfotograaf'. Ook de educatie vindt de raad aansprekend en goed gelinkt aan

het artistiek-maatschappelijke profiel van Nest. Er zijn langdurige schooltrajecten van meerdere workshops door kunstenaars voor het voortgezet onderwijs (middelbare scholen, de School voor Jong Talent en Art-S-Cool) en maandelijkse workshops in huis voor kinderen tussen de 6 en 12 jaar ('Verwend Nest'). Hieraan nemen ook kinderen van AZC Katwijk deel.

Nest heeft een heldere website, die tevens dient als archief. Er is geen specifieke inzet op digitale programmering.

Bedrijfsmatige gezondheid

Volgens de toelichting op de begroting heeft Nest haar financiële basis de afgelopen jaren verstevigd. Zij ontving voor de periode 2021 - 2024 onder meer 175.000 euro subsidie van het Mondriaan Fonds. Nest heeft zich zeer ondernemend en succesvol betoond, met bijvoorbeeld in de afgelopen twee jaar 51 gehonoreerde projectaanvragen.

In de subsidieperiode 2025 - 2028 groeit de begroting van Nest met 325.000 euro, een verhoging die zij nodig acht voor schaalvergroting en verdere professionalisering. De instelling noemt als kostenposten fair pay, uitbreiding van het aantal fte's en vaste contracten, de nieuwe solotentoonstellingsruimte (inclusief indexatie kunstenaarshonorarium) en toegenomen activiteitenlasten.

Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat Nest financieel gezond is. Nest licht voldoende toe hoe zij met haar financiële risico's omgaat. Belangrijk daarbij zijn een reserve en meer fondsenwerving. De financieringsmix blijft, ondanks de groei, nagenoeg gelijk. De instelling zet voor de periode 2025 - 2028 in op een toename van private middelen van particulieren zoals de Nestors, de Vrienden van Nest.

Tijdens de verbouwing en verduurzaming van het pand, die naar verwachting tot de zomer van 2025 zullen duren, presenteert Nest zich in een industriële hal in het Laakkwartier met een immersief en inderdisciplinair programma, wat de raad een spannende en toepasselijke keuze vindt. Dit programma wordt separaat door de gemeente Den Haag ondersteund en is daarom niet opgenomen in het activiteitenoverzicht en de begroting van 2025 - 2028.

Met een volgens de raad bescheiden, realistische groei komt Nest in 2025 uit op 3,6 fte aan vast personeel en 2,6 fte aan tijdelijk personeel in dienst. Daarnaast maakt ze gebruik van zzp'ers. De raad vindt het bijzonder dat Nest nadrukkelijk (kunst)studenten en pas afgestudeerden inzet als suppoost. Zo kunnen zij de organisatie leren kennen, een netwerk opbouwen en eventueel doorgroeien. Nest werkt niet met vrijwilligers, wel met stagiair(e)s. De personeelslasten zijn relatief laag.

Nest licht de toepassing van de meeste principes van de Governance Code Cultuur goed toe. De raad miste een reflectie op de wijze van borging van bewustzijn van rol, taken en verantwoordelijkheden van bestuur en raad van toezicht. De totstandkoming van een deskundige, diverse en onafhankelijk samengestelde raad van toezicht en het onafhankelijk en integer handelen van bestuur en raad van toezicht hadden beter onderbouwd kunnen worden. Een diverse raad van toezicht vindt de raad van belang. Hij hoopt dat Nest de openstaande vacatures evenwichtig gaat invullen. De aanstelling van een trainee-toezichthouder vanuit het Binoq ATANA Traineeship vindt hij een mooie aanvulling.

Geografische spreiding

Nest is gevestigd in Den Haag. Binnen de categorie Presentatie-instellingen zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaats van de aanvragers.